

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

**Міжнародна стратегія
економічного розвитку регіону**

**Международная стратегия
экономического развития региона**

**International Strategy
of Region Economic Development**

Матеріали
IV Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, Україна, 3–5 вересня 2013 року)

Суми
Сумський державний університет
2013

Це ще раз говорить про те, що обсяги державного фінансування сьогодні дуже мізерні, адже фундаментальні дослідження мають фінансуватися з державного бюджету. Загальна кількість організацій, що виконують наукові дослідження й розробки за останнє десятиріччя знизилася вдвоє з 30 до 16 одиниць.

Зазначимо також, що на даному етапі орієнтація наукових розробок не відповідає необхідному напрямку. Тобто, наука працює, ведуться наукові дослідження, але дуже малий відсоток з них використовується і практично застосовуються. Цьому критерию відповідає в середньому 8% виконуваних науково-дослідних робіт. Тобто інші 92% нагромаджуються, не знаходячи практичного застосування.

Таким чином, сьогодні слабкою ланкою організаційно-економічного механізму управління національною економікою все ще залишається неспроможність країни забезпечити зростання впливу науки та нових технологій на її соціально-економічний розвиток.

Серед факторів, що гальмують освоєння нововведень у промисловості, слід передусім назвати брак власних фінансових ресурсів та високі відсоткові ставки кредитів комерційних банків, нерозвиненість фондового ринку, недостатній досвід та практика застосування венчурного фінансування інноваційної діяльності, зменшення внутрішнього попиту на продукцію вітчизняних виробників та значний ризик упродовж її освоєння, і, головне, відсутність державної підтримки, інструментів стимулювання та ефективної нормативно-правової бази щодо сприяння інноваційному розвитку.

Таким чином, якщо в Україні держава створить необхідні юридичні та економічні передумови, то інноваційний розвиток набере обертів і дійсно буде чинником виходу України з кризи. А інноваційний та інтелектуальний потенціал в Україні достатньо високий.

1. Джерела фінансування інноваційної діяльності в Сумській області/ Експрес випуск Сумського обласного управління статистики [Ел. ресурс] – Режим доступу : sumy.ukrstat.gov.ua
2. Джерела фінансування інноваційної діяльності / Статистична інформація [Ел. ресурс] – Режим доступу : ukrstat.gov.ua
3. Романюк Т.В. Інноваційне забезпечення економіки нового технологічного укладу / Т.В.Романюк. – Автореферат дис. ... к.е.н. за спец. 08.00.03 – Київ, 2012. – 20 с.

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІ РОЗВИТКУ ЕКСПОРТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ

Корж І. С.

Сумський державний університет, Україна

На сучасному етапі розвитку, суспільство перебуває в стані постійних змін. Зважаючи на це, кожна країна прагне стабільно розвиватись, збільшувати свою потужність, конкурентоспроможність та займати гідне місце у світовому співтоваристві.

Досягнення таких цілей передбачає перш за все, поглиблення процесів інтеграції та глобалізації зв'язків між суб'єктами світового господарювання. У сучасних умовах міжнародні відносини стають могутнім засобом інтенсифікації економіки, а розвиток експортного потенціалу є однією з найважливіших характеристик розвитку країни в цілому.

Питання сутності, актуальних проблем та перспектив розвитку експортного потенціалу досліджувалися багатьма як зарубіжними, так і вітчизняними вченими, серед яких: Крушницька Г.Б., Капіцін В.М., Ліндерт П., Портер М., Верланов Ю.Ю., Кириченко О.М., Савицький П.І. та інші. Ними було напрацьовано багато матеріалу, але зважаючи на постійні зміни в економічному та політичному середовищі, проблема вдосконалення експортного потенціалу, завоювання міцних позицій на міжнародному ринку все ж таки залишається відкритою.

Взагалі, щодо визначенні саме поняття експортного потенціалу, то в різних джерелах спостерігається багато суперечностей, неточностей і одного загальновизнаного поняття не існує. Але якщо проаналізувати підходи різних науковців та поєднати їх, то експортний потенціал можна трактувати як здатність національної економіки даної країни, використовуючи як власні, так і запозичені ресурси, виробляти конкурентоспроможні товари та послуги, що можуть з максимальною вигодою бути реалізовані на зовнішніх ринках [2].

Проблеми, що пов'язані з процесом формування та реалізацією експортного потенціалу, є не новими і на різних етапах розвитку економіки вони виникали в багатьох країнах.

Щодо України, то вона має досить високий експортний потенціал, але він зосереджується переважно у сфері чорної металургії, а також на даний момент існує тенденція стабільно від'ємного зовнішньоторговельного сальдо. Так, обсяг експорту зовнішньої торгівлі України товарами за І квартал 2013 р. становив 15911,3 млн. дол. США, імпорту – 17898,1 млн. дол. США. Отже, за підсумками першого кварталу 2013 року даний показник хоч і покращився в порівнянні з цим же періодом минулого року, але все ж таки склався негативним у сумі 1986,8 млн. дол. США [3].

Серед проблем, які особливо гостро постають на сьогоднішній день в Україні і заважають розвитку експортного потенціалу можна зазначити такі, як: низька конкурентоспроможність національної продукції, недосконалість норм українського законодавства, що в свою чергу призводить до недостатнього рівня знань та досвіду багатьох українських підприємств щодо експортної діяльності, а також зростання конкуренції на міжнародному ринку та підвищення вимог споживачів до якості, зважаючи на стрімкий науково-технічний розвиток. Також варто зазначити і про низький рейтинг надійності України в світі, що заважає залученню іноземних фінансових ресурсів, які сприяли б розвитку експортного потенціалу [1].

Проаналізувавши всі вищезазначені проблеми можна сформулювати деякі основні напрямки та завдання, які покращили б ситуацію України. Це,

перш за все, удосконалення нормативно-правової бази, щодо підтримки вітчизняних виробників, надання кредитної, а також страхової експортної підтримки, пільг для підприємств, що виробляють інноваційну та високотехнологічну продукцію на експорт. Також дуже важливим є розширення своїх можливостей та конкурентоспроможності не тільки в галузі чорної металургії, а, наприклад, у хімічній, легкій, харчовій промисловості, приділити увагу машинобудівному комплексу.

На сьогодні, розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29.04.2013 №281-р. було затверджено нову редакцію плану заходів з подолання негативного сальдо у зовнішній торгівлі. Зазначеним планом передбачено, зокрема здійснення заходів, спрямованих на стимулювання нарощування експорту високотехнологічної продукції, розширення номенклатури імпортозамінної продукції, розвиток вітчизняної мінерально-сировинної бази та забезпечення енергетичної безпеки тощо. На думку багатьох експертів департаменту реалізація цієї нової редакції плану буде сприяти стабілізації ситуації в зовнішній торгівлі товарами [3].

Отже, експортний потенціал України має значні перспективи, але це потребує зусиль як з боку виробників, так і з боку держави, необхідно покращувати внутрішній ринок, для відповідних змін і на зовнішньому.

1. Алимova О. О. Експортний потенціал України: проблеми та перспективи реалізації. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=556>
2. Бабан Т. О. Сутність поняття «експортний потенціал» у економічній науці. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/znpntdau/2012_2_2/18-2-01.pdf
3. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/>

Науковий керівник: асистент Вернидуб Н.О.

ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ РЕГІОНАЛЬНИХ ІННОВАЦІЙНИХ СТРУКТУР

Омельяненко В. А.

Сумський державний університет, Україна

В XXI ст. поряд з процесом глобалізації відбувається процес регіоналізації, що представляє собою процес перерозподілу владних компетенцій, передачі функцій від національного на регіональний рівень, появу та розвиток нових інституціональних форм, що відповідають новій ролі регіонів у процесі прийняття рішень на національному і наднаціональному рівнях. Поступово до регіонів переходить роль акторів міжнародних відносин, зокрема за допомогою укладання рамкових міжнародних договорів про співробітництво. Актуальності набувають міжнародний маркетинг регіону, тобто створення іміджу регіону та інвестиційно-привабливого клімату, а також орієнтація на потреби цільових